

KALİTE ELÇİSİ

El Kitabı

[Yükseköğretim Öğrencileri İçin]

@kaliteelcisi

ogrenci@yokak.gov.tr

"Öğrenciler Süreçlere Katılıyor, Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Güçleniyor"

Temmuz 2022,
ANKARA

YÖKAK Öğrenci Komisyonu tarafından hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

A. YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (YÖKAK)

1. YÖKAK Hakkında	3
2. YÖKAK'ın Misyonu ve Vizyonu Nedir?	3
3. YÖKAK Üyeleri Kimlerden/Hangi Temsilcilerden Oluşur?	4
4. YÖKAK'ın En Temel Hedefi Nedir?	4
5. YÖKAK'ın Temel Görevleri Nelerdir?	5
6. YÖKAK Bünyesindeki Komisyonlar Hangileridir?	5
7. YÖKAK, Yükseköğretim Kurumlarını Hangi Kriterlere Göre Değerlendirir?	6
7.1. YÖKAK Dereceli Değerlendirme Anahtarı (RUBRİK) Nedir?	6
7.2. PUKÖ Döngüsü Nedir?	7
8. YÖKAK Yükseköğretim Kurumlarını Nasıl Değerlendirir?	7
8.1. Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) Nedir?	7
8.2. KİDR'in Amacı Nedir?	7

YÖKAK'IN YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRME PROGRAMLARI HAKKINDA MERAK EDİLENLER

YÖKAK Değerlendirmelerini Kim Yapar?	8
YÖKAK Değerlendirme Takımı Kimlerden Oluşur?	8
YÖKAK Değerlendirme Takımı Ne İş Yapar?	8
Değerlendiriciler, Görevlendirmelerde Ücret Almakta Mıdır?	8
Değerlendiriciler, Saha Ziyaretleri Süresince Görevli İzinli Sayılırlar Mı?	8
Kurumsal Dış Değerlendirme Programı (KDDP) Nedir?	8
Kurumlar KDDP'ye Nasıl Dahil Olur?	8
Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR) Nedir?	9
KDDP'den Sonra Süreç Nasıl İşler?	9
İzleme Programı (İP) Nedir?	9
İzleme Raporu Nedir?	9
İP'den Sonra Süreç Nasıl İşler?	9
Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) Nedir?	9
Kurumsal Akreditasyon Raporu (KAR) Nedir?	9
Hangi Yükseköğretim Kurumları KAP'a Başvurabilir?	9
Hangi Yükseköğretim Kurumları KAP'a Başvuramaz?	9
KAP Kararı Nedir? KAP Kararını Kim Verir?	10
İki Yıl Süreyle Koşullu Akreditasyon Alan Yükseköğretim Kurumları Yeniden Değerlendirilir Mi? (Ara Değerlendirme)	10
Beş Yıl Süreyle Tam Akreditasyon Alan Yükseköğretim Kurumları Yeniden Değerlendirilir Mi? (Ara Değerlendirme)	10
Ara Değerlendirme Raporu Nedir?	10
KAP Kapsamında Ret Kararı Alan Yükseköğretim Kurumu Yeniden Başvuru Yapabilir Mi?	10
KAP Kapsamında Değerlendirilen Kurumlar KDDP'den Muaf Mıdır?	10
Tam ve Koşullu Akreditasyon Kararları YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Yayımlanır Mı?	10
Kurumsal Akreditasyon İle Program Akreditasyonu Aynı Şey Midir?	11
Program Akreditasyonu Nedir?	11
Program Akreditasyonu Kararları YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Yayımlanır Mı?	11

İÇİNDEKİLER

B. YÖKAK ÖĞRENCİ KOMİSYONU

1. YÖKAK Öğrenci Komisyonu Hakkında.....	11
2. Öğrenci Komisyonu'nun Temel Görevleri Nedir?	12
3. Öğrenci Komisyonu Kimlerden Oluşur?	12
4. YÖKAK Öğrenci Komisyonu Birimleri Nelerdir?	12

YÖKAK ÖĞRENCİ KOMİSYONU ÇALIŞMALARI HAKKINDA MERAK EDİLENLER

YÖKAK Öğrenci Üyesi Nasıl Belirlenir?.....	13
YÖKAK Öğrenci Üyesinin Görev Süresi Nedir?	13
Komisyon Başkanı Kimdir?	13
Komisyon Üyelerinde Aranacak Nitelikler Nelerdir?.....	13
Komisyon Üyeleri Nasıl Belirlenir?.....	13
Komisyon Başkan Yardımcısı Nasıl Belirlenir?	13
Komisyon Üyelerinin Görev Süresi Nedir?.....	13
Komisyon Ne Tür Faaliyetler Yürütmektedir?	14
Komisyon Üyeleri Burs/Ücret vb. Almakta Mıdır?.....	14
Komisyonun Çalışmalarından Nasıl Haberdar Olabilirim?	14
Kalite Elçisi Kimdir?	14
Kalite Elçisi Eğitim Programı (KEP) Nedir?	14
KEP'e Kimler Başvurabilir?	14
KEP'e Katılan Öğrencilere Katılım Belgesi Verilir Mi?	14
Nasıl YÖKAK Öğrenci Değerlendiricisi Olunabilir?	15
Öğrenciler Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Süreçlerine Nasıl Katılabilirler?	15
Öz Değerlendirme Takımı Nedir?.....	16
Kalite Öğrenci Toplulukları/Kulüpleri Ne İş Yapar?	16
Nasıl Kalite Öğrenci Topluluğu/Kulübü Kurabilirim?.....	16
Avrupa Öğrenci Birliği (ESU) Nedir?	16
Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) Nedir?.....	16
Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA) Nedir?	16
Öğrencilerin Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Süreçlerine Katılmasının Yararları Nelerdir?	17

A. YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (YÖKAK)

1. YÖKAK Hakkında

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) 1 Temmuz 2017'de kurulmuştur. YÖKAK;

- yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapan,
- iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürüten,
- idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli bir kuruluştur.

2. YÖKAK'ın Misyonu ve Vizyonu Nedir?

YÖKAK'ın misyonu, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarının sürekli gelişimine ve bireylerin evrensel yeterliliklere ulaşmasına katkı sağlamak üzere yükseköğretim alanında kalite güvencesi sistemini güçlendirmektir. YÖKAK'ın vizyonu ise yükseköğretimde kalite güvencesi alanında etkin ve uluslararası düzeyde tanınan bir kurum olmaktır.

3. YÖKAK Üyeleri Kimlerden/Hangi Temsilcilerden Oluşur?

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) 13 üyeden oluşmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulu tarafından seçilen 3 üye

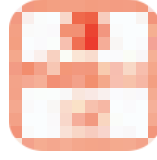
Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) tarafından seçilen 3 üye

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından seçilen 1 üye

Mesleki Yeterlilik Kurumunu (MYK) temsilen 1 üye

Türk Akreditasyon Kurumunu (TÜRKAK) temsilen 1 üye

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu (TÜBİTAK) temsilen 1 üye

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığını (TÜSEB) temsilen 1 üye

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini (TOBB) temsilen 1 üye

Öğrenci temsilcisi 1 üye

Şekil 1. YÖKAK Üyeleri

4. YÖKAK'ın En Temel Hedefi Nedir?

Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim süreçleri, araştırma ve geliştirme etkinlikleri, idari yapıları ve toplumsal katkı mekanizmalarına kalite güvencesi noktasında ayna olabilmek, kurumların gelişime açık yanlarını ortaya koyabilmek ve sürekli iyileşmeyi sağlamaktır.

5. YÖKAK'ın Temel Görevleri Nelerdir?

YÖKAK'ın temel görevleri üç başlık altında toplanabilir.

- Yükseköğretim kurumlarının misyon ve hedeflerini gerçekleştirmesine odaklanan iç kalite sisteminin yapılandırılmasını desteklemek ve bu sistemin dış değerlendirmesini yapmak,
- Ulusal akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınması süreçlerini yürütmek,
- Yükseköğretimde kalite güvencesi kültürünü yaygınlaştırmak.

Şekil 2. YÖKAK'ın Temel Görevleri

6. YÖKAK Bünyesindeki Komisyonlar Hangileridir?

YÖKAK bünyesinde, YÖKAK'ın çalışmalarına yön vermek ve çalışmalarını geliştirmek amacıyla çeşitli komisyonlar görev yapmaktadır.

Şekil 3. YÖKAK Komisyonları

7. YÖKAK, Yükseköğretim Kurumlarını Hangi Kriterlere Göre Değerlendirir?

YÖKAK değerlendirmelerini Dereceli Değerlendirme Anahtarı (RUBRİK) ile yürütmektedir.

YÖKAK, değerlendirmelerini geliştirmiş olduğu Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Ölçütlerine göre yapmaktadır. Bu kriterler, Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergelerde yer alan iç kalite güvencesi için standartlar ve yönergelerle uyum dikkate alınarak oluşturulmuştur. ESG (Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergeleri) Bölüm 1 standartları daha çok yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim etkinlikleri ve bağlı diğer bir grup etkinliğe odaklanırken; YÖKAK'ın kriterleri Türk Yükseköğretim Sistemi'nin yapısı ve işleyişi gereği liderlik ve yönetim, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme ve toplumsal katkı boyutlarını da ele almaktadır.

7.1. YÖKAK Dereceli Değerlendirme Anahtarı (RUBRİK) Nedir?

Yükseköğretim kurumlarının iç değerlendirme çalışmaları ve Kurum İç Değerlendirme Raporu yazımında ve aynı zamanda dış değerlendirme süreçlerinde de kullanılan rubrik şeklinde geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu araç; dört ana başlık altındaki ölçüt ve alt ölçütlerden oluşmaktadır.

YÖKAK Dereceli Değerlendirme Anahtarı'nda her bir alt ölçüt için kalite güvencesi süreç ya da mekanizmaları; planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma (PUKÖ) basamaklarının olgunluk düzeyleri dikkate alınarak tanımlanmıştır.

- A. LİDERLİK, YÖNETİM ve KALİTE
- B. EĞİTİM ve ÖĞRETİM
- C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME
- D. TOPLUMSAL KATKI

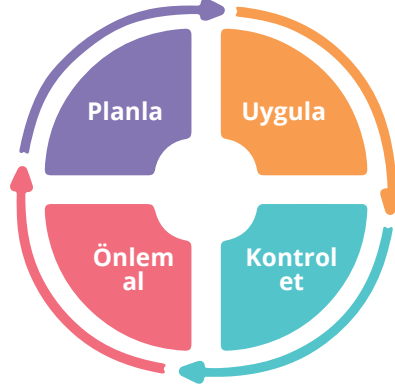
Şekil 4. Rubrik Ana Başlıkları

7.2. PUKÖ Döngüsü Nedir?

PUKÖ döngüsü (Planla-Uygula-Kontrol et-Önlem al) kalite güvencesinin ana unsurlarından biridir.

Sistemin ve süreçlerin amaçlarını, müşteri şartları ve kuruluşun politikası ile uyumlu olacak sonuçları ortaya koyacak kaynakları oluşturma, riskleri ve fırsatları belirleme aşamasıdır.

Performansı iyileştirmek için gerekli aksiyonu alma aşamasıdır.

Planlananların yerine getirilme aşamasıdır.

Prensip, amaçlar, şartlar ve planlanan faaliyetler doğrultusunda prosesleri, son ürünleri ve hizmeti izleme, ölçme ve sonuçları raporlama aşamasıdır.

Şekil 5. PUKÖ Döngüsü

- PUKÖ döngüsünün ilk ve en kritik adımı "Planlama" aşamasında, planlanan faaliyetlerin kimler tarafından, neden, nasıl, nerede, ne zaman, ne kadar sürede yapılacağı kararlaştırılır.
- "Uygulama" ilk aşamada planlanan faaliyetlerin belirlenen kişi, yöntem ve zamanlarda gerçekleştirildiği aşamadır.
- Uygulama aşamasında kullanılan istatistiksel yöntemlerden elde edilen veriler "Kontrol et" aşamasının girdisini oluşturur.
- "Önlem alma" aşamasında ise planlanan hedeflere ne kadar ulaşıldığı belirlenir. Eğer hedeflere ulaşıldıysa yapılan uygulama faaliyetleri kontrol edilir ve eylem planları ile iyileştirme faaliyetleri standart hale getirilir.

8. YÖKAK Yükseköğretim Kurumlarını Nasıl Değerlendirir?

YÖKAK, yükseköğretim kurumlarındaki niteliğin artırılması ve kalite güvencesi sistemine katkı sağlanması amacıyla yükseköğretim kurumunun; eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin kurumsal dış değerlendirme çalışmalarını değerlendirir. Diğer bir deyişle kurumun dışarıdan fotoğrafını çeker.

YÖKAK, yükseköğretim kurumları tarafından yıllık olarak hazırlanan kurum içi değerlendirme raporları (KİDR) ile kurumların kendi iç kalite güvencesi sistemlerinin değerlendirilmesini sağlamaktadır.

8.1. Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) Nedir?

Yükseköğretim kurumunun; eğitim-öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerine ilişkin kalite güvencesi süreçlerini izlemek amacıyla yükseköğretim kurumu tarafından her yıl hazırlanan rapordur.

8.2. KİDR'in Amacı Nedir?

KİDR'nin amacı, kurumun kendi güçlü ve gelişmeye açık yanlarını tanımasına ve iyileştirme süreçlerine katkı sağlamaktır.

YÖKAK'IN YÜRÜTTÜĞÜ DEĞERLENDİRME PROGRAMLARI HAKKINDA MERAK EDİLENLER

YÖKAK Değerlendirmelerini Kim Yapar?

YÖKAK, kurum değerlendirmelerini değerlendirme takımları aracılığı ile yapar.

YÖKAK Değerlendirme Takımı Kimlerden Oluşur?

Değerlendirme takımlarında akademisyenler, idari personel, öğrenciler, işveren/profesyonel uygulayıcılar ve uluslararası uzmanlar değerlendirici olarak yer alabilir.

YÖKAK Değerlendirme Takımı Ne İş yapar?

YÖKAK değerlendirme takımı, YÖKAK tarafından yürütülen dış değerlendirme süreçlerinde görev alır. Takım; kurum tarafından hazırlanan KİDR aracılığı ile tanımaya çalışır, saha ziyareti ile kurumdaki iş ve işleyişi yerinde inceleyerek bir rapor oluşturur.

Değerlendiriciler, Görevlendirmelerde Ücret Almakta Mıdır?

Hayır, değerlendiriciler gönüllülük esaslı görev alırlar. Ancak değerlendirme programı dâhilinde konaklama, ulaşım vb. giderler değerlendirilen kurum tarafından karşılanır.

Değerlendiriciler, Saha Ziyaretleri Süresince Görevli İzinli Sayılırlar Mı?

Değerlendirici olarak görev alanlar, saha ziyareti sürecinde kurumlarında izinli sayılırlar.

Kurumsal Dış Değerlendirme Programı (KDDP) Nedir?

YÖKAK tarafından görevlendirilen dış değerlendiriciler aracılığıyla, kurumun KİDR'i üzerinden ön değerlendirmesi, saha ziyareti ve Kurumsal Geri Bildirim Raporunun hazırlanması aşamalarından oluşan değerlendirme programıdır.

Kurumlar KDDP'ye Nasıl Dahil Olur?

Yükseköğretim kurumları ilk mezun verdikleri eğitim ve öğretim yılını izleyen en geç beşinci yıl içerisinde KDDP kapsamında değerlendirilir. Yükseköğretim kurumlarının dış değerlendirme takvimi YÖKAK tarafından hazırlanır ve ilân edilir.

Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR) Nedir?

KDDP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumu için dış değerlendiriciler tarafından hazırlanan kurumun güçlü ve iyileşmeye açık alanlarını içeren rapordur.

KDDP'den Sonra Süreç Nasıl İşler?

KDDP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumları, değerlendirme yılını izleyen en erken ikinci yıl YÖKAK tarafından İzleme Programına (İP) dahil edilirler.

İzleme Programı (İP) Nedir?

Kurumsal Dış Değerlendirme Programı (KDDP) sürecinden geçmiş yükseköğretim kurumunun, kuruma ait KGBR'de yazan güçlü ve gelişmeye açık yönlerinin izlendiği değerlendirme programıdır.

İzleme Raporu Nedir?

İP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumu için izleme takımı tarafından hazırlanan rapordur.

İP'den Sonra Süreç Nasıl İşler?

KDDP kapsamında değerlendirmesi gerçekleştirilen yükseköğretim kurumları bu değerlendirmeyi izleyen en geç beşinci yıl YÖKAK tarafından yürütülen Kurumsal Akreditasyon Programına (KAP) başvuru yaparlar.

Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) Nedir?

Yükseköğretim kurumlarının; eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve idari hizmet süreçlerindeki planlama, uygulama, izleme ve iyileştirme süreçlerinin nitel ve nicel olarak değerlendirildiği ve bunun neticesinde akreditasyona ilişkin kararın verildiği değerlendirme programıdır.

Kurumsal Akreditasyon Raporu (KAR) Nedir?

KAP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumunda yürütülen eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, bölgesel/ulusal ölçekte öne çıkan toplumsal katkı faaliyetleri ile kurumun idari hizmetlerinin ve kurumsal karar alma süreçlerindeki kalite güvencesi sistemi ile kurumun güçlü ve gelişmeye açık alanlarını kapsayan rapordur.

Hangi Yükseköğretim Kurumları KAP'a Başvurabilir?

KAP'a dahil edilecek yükseköğretim kurumları, ilgili yılda başvuruları bulunanlar arasından YÖKAK tarafından seçilir. KDDP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumlarından, değerlendirmeyi izleyen beş yıl içerisinde KAP'a başvuru yapmayanlar YÖKAK tarafından doğrudan KAP'a dahil edilirler.

Hangi Yükseköğretim Kurumları KAP'a Başvuramaz?

İP kapsamında değerlendirmesi gerçekleştirilmeyen yükseköğretim kurumları KAP'a başvuramaz.

KAP Kararı Nedir? KAP Kararını Kim Verir?

KAP kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumlarına yönelik akreditasyon kararı değerlendirme takımı tarafından hazırlanan KAR dikkate alınarak YÖKAK tarafından verilir.

- 5 yıl süreli Tam Akreditasyon
- 2 yıl süreli Koşullu Akreditasyon
- Akreditasyonun Reddi

Şekil 6. Kurumsal Akreditasyon Kararı Türü

İki Yıl Süreyle Koşullu Akreditasyon Alan Yükseköğretim Kurumları Yeniden Değerlendirilir Mi? (Ara Değerlendirme)

KAP kapsamında iki yıl süreyle koşullu akreditasyon alan yükseköğretim kurumlarına bu iki yılın sonunda ara değerlendirme gerçekleştirilir. Ara değerlendirme neticesinde KAR'da yer alan gelişmeye açık yanları iyileştiren kurumlara tam akreditasyon kararı verilir. Aksi durumda akreditasyonun reddi kararı verilir.

Beş Yıl Süreyle Tam Akreditasyon Alan Yükseköğretim Kurumları Yeniden Değerlendirilir Mi? (Ara Değerlendirme)

Beş yıl süreyle tam akreditasyon alan yükseköğretim kurumlarına akreditasyonu izleyen en erken ikinci yılda ara değerlendirme gerçekleştirilir. Ara değerlendirme neticesinde tam akreditasyon koşullarını sürdüremeyen yükseköğretim kurumları için akreditasyonun reddi kararı verilir.

Ara Değerlendirme Raporu Nedir?

Ara değerlendirmeye dâhil olan her yükseköğretim kurumu için değerlendirme süreci sonunda KAR dikkate alınarak, YÖKAK tarafından görevlendirilen takım tarafından hazırlanan ve yükseköğretim kurumunun kalite gelişim sürecini kapsayan rapordur.

KAP Kapsamında Ret Kararı Alan Yükseköğretim Kurumu Yeniden Başvuru Yapabilir Mi?

KAP kapsamında akreditasyonun reddi kararı verilen yükseköğretim kurumları bu kararı izleyen en erken iki yıl sonra tekrar kurumsal akreditasyon programına başvuru yaparlar.

KAP Kapsamında Değerlendirilen Kurumlar KDDP'den Muaf Mıdır?

Evet, KAP kapsamında değerlendirmesi gerçekleştirilen kurumlar KDDP'den muaf olurlar.

Tam ve Koşullu Akreditasyon Kararları YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Yayımlanır Mı?

Evet, KAP'a ilişkin beş yıl süreyle tam akreditasyon ve iki yıl süreyle koşullu akreditasyon kararları YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda yayımlanmak üzere YÖKAK tarafından Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) gönderilir.

Kurumsal Akreditasyon İle Program Akreditasyonu Aynı Şey Midir?

Hayır, kurumsal akreditasyon ve program akreditasyonu birbirinden farklı kavramlardır. Ülkemiz yükseköğretiminde kurumsal akreditasyon süreci YÖKAK tarafından, program akreditasyonu süreçleri ise YÖKAK tarafından tanınan uluslararası ve YÖKAK yetkilendirilerek Kalite Değerlendirme Tescil Belgesi almış olan ulusal bağımsız dış değerlendirme akreditasyon kuruluşları tarafından yürütülür. Ancak ikisi de kalite güvencesi çalışmalarını kapsamında gerçekleştirdiği için birbirini besleyen süreçlerdir.

Program Akreditasyonu Nedir?

Bağımsız dış değerlendirme ve akreditasyon kuruluşları tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen dış değerlendirme ve kalite güvencesi sürecidir.

Program akreditasyonu faaliyetleri, program düzeyindeki kalite uygulamalarını güçlendirmekle birlikte kurumsal düzeyde de kalite farkındalığının artmasını ve kalite süreçlerinin içselleştirilmesini sağlamaktadır.

Program Akreditasyonu Kararları YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda Yayımlanır Mı?

Akredite programların bilgisi, YÖKAK tarafından YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda yayımlanmak üzere Yükseköğretim Kuruluna [YÖK] gönderilir.

B. YÖKAK ÖĞRENCİ KOMİSYONU

1. YÖKAK Öğrenci Komisyonu Hakkında

Yükseköğretim Kalite Kurulu [YÖKAK] Öğrenci Komisyonu, 1 Ekim 2019 tarihinde YÖKAK'ın aldığı karar doğrultusunda; yükseköğretim alanında kalite kültürünün yaygınlaştırılması, kalite süreçlerinin içselleştirilmesi ve öğrencilerin kalite güvencesi sistemine katılımlarının artırılması ile birlikte, ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yürütmek amacıyla oluşturulmuştur.

2. Öğrenci Komisyonu'nun Temel Görevleri Nedir?

Şekil 7. YÖKAK Öğrenci Komisyonu'nun Temel Görevleri

3. Öğrenci Komisyonu Kimlerden Oluşur?

Komisyon, başkan dâhil en az 5, en çok 11 üyeden oluşur. Komisyon'da en az 1 ön lisans/lisans ve en az 1 lisansüstü öğrencisi yer alır. Ayrıca YÖKAK Başkanı tarafından Komisyon çalışmalarına rehberlik etmek üzere bir akademik koordinatör görevlendirilir.

4. YÖKAK Öğrenci Komisyonu Birimleri Nelerdir?

Öğrenci Komisyonu bünyesinde, komisyonun çalışmalarına yön vermek ve çalışmalarını geliştirmek amacıyla çeşitli birimler görev yapmaktadır. Bu birimler aynı zamanda YÖKAK komisyonları ile iş birliği içinde çalışmaktadırlar.

Şekil 8. YÖKAK Öğrenci Komisyonu Birimleri

YÖKAK ÖĞRENCİ KOMİSYONU ÇALIŞMALARI HAKKINDA MERAK EDİLENLER

YÖKAK Öğrenci Üyesi Nasıl Belirlenir?

YÖKAK'ın 13 Kurul üyesinden biri öğrenci üyedir. Öğrenci üye "Yükseköğretim Kalite Kuruluna Öğrenci Üye Belirlenmesine İlişkin İlke ve Esaslar"a göre belirlenir.

YÖKAK Öğrenci Üyesinin Görev Süresi Nedir?

Yükseköğretim Kalite Kurulu öğrenci üyesinin görev süresi bir (1) yıldır. Bu süre, Yükseköğretim Kalite Kurulunun öğrenci üyesini belirlediği tarih itibarıyla başlar. Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenen öğrenci üyenin görev süresi sona erdikten sonra Kurul kararı ile en fazla bir (1) yıl daha uzatılabilir. Öğrenci üyenin öğrenciliğinin sona ermesi durumunda Kurul üyeliği de sona erer.

Komisyon Başkanı Kimdir?

Yükseköğretim Kalite Kurul'undaki 13 üyeden biri olan öğrenci üye, YÖKAK Öğrenci Komisyon'unun doğal başkanıdır.

Komisyon Üyelerinde Aranılan Nitelikler Nelerdir?

Yükseköğretim kurumlarının ön lisans, lisans, yüksek lisans veya doktora programlarında kayıtlı olmak; seçimin yapıldığı dönemde kayıt dondurmamış olmak; 4.00 üzerinden 2.00 ve üzeri genel not ortalamasına sahip olması; disiplin cezası almamış olmak; terör örgütlerine aidiyeti veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı olmamak; adli sicil kaydı bulunmaması; yükseköğretimde iç ve dış kalite güvencesi çalışmalarında bilgi ve deneyim sahibi olmak.

Komisyon Üyeleri Nasıl Belirlenir?

Komisyon üyeleri eğitim, güzel sanatlar, fen, mühendislik, sağlık ve sosyal olmak üzere farklı alanlardaki ve farklı yükseköğretim kurumlarındaki öğrenciler arasından belirlenir. Komisyonun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar YÖKAK Öğrenci Komisyonu Yönergesinde yer almaktadır.

Komisyon Başkan Yardımcısı Nasıl Belirlenir?

Komisyon, kendi üyeleri arasından bir yıl süreyle görev yapmak üzere bir başkan yardımcısı seçer. Bu seçim, gizli oylama ve açık sayım ile yapılır.

Komisyon Üyelerinin Görev Süresi Nedir?

Üyeler YÖKAK tarafından 1 yıl süreyle seçilir. Bu süre, YÖKAK'ın üyeleri belirlediği tarih itibarıyla başlar. Üyelerin görev süresi sona erdikten sonra Komisyonun önerisi ve Kurul kararı ile görev süresi 1 yıl uzatılabilir. Üyenin öğrenciliğinin sona ermesi durumunda Komisyon üyeliği de sona erer.

Komasyon Ne Tür Faaliyetler Yürütmektedir?

Komasyon, kalite güvencesi sisteminin ve öğrenci katılımının öneminin öğrenciler tarafından içselleştirilmesi amacıyla yüz yüze ve çevrim içi olmak suretiyle çeşitli eğitimler, çalıştaylar, seminerler, toplantılar, paneller vb. düzenlemekte; ulusal ve uluslararası faaliyetlerde yer almaktadır. Bunun yanı sıra çeşitli bilimsel kongre ve programlara katılım sağlamak ve bilimsel yayınlar üretmek yayımlamaktadır.

Komasyon Üyeleri Burs/Ücret vb. Almakta Mıdır?

Hayır, üyeler komasyon çalışmalarında gönüllülük esaslı görev alırlar.

Komasyonun Çalışmalarından Nasıl Haberdar Olabilirim?

Komasyon çalışmaları <https://yokak.gov.tr/ogrenci-komasyonu/ogrenci-katilimi> web sayfası ile @kaliteelcisi sosyal medya hesaplarından paylaşılmakta, ilgili duyuru ve bilgilendirmeler de bu kanallar aracılığıyla yürütülmektedir. Ayrıca YÖKAK tarafından yıllık olarak yayımlanan Durum Raporlarında da Komasyon faaliyetlerine yer verilmektedir.

Kalite Elçisi Kimdir?

YÖKAK'ın misyon ve hedefleri doğrultusunda yükseköğretimde kalite güvencesi süreçlerine öğrenci katılımını ve kalite kültürünü yaygınlaştırmayı sağlamak üzere çalışmalar yürüten yükseköğretim öğrencisidir.

Kalite Elçisi Eğitim Programı (KEP) Nedir?

Öğrenci Komisyonu, "Değerlendirici havuzunda yer alacak öğrenci değerlendirici adaylarını belirlemek üzere Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu'na öneride bulunmak" görevi kapsamında, yükseköğretimde kalite güvencesi süreçlerine öğrenci katılımını sağlamak ve kalite kültürünün yaygınlaştırılması kapsamında yetkinlik kazandırmak amacıyla KEP kapsamında "Kalite Elçisi Eğitimi" vermektedir.

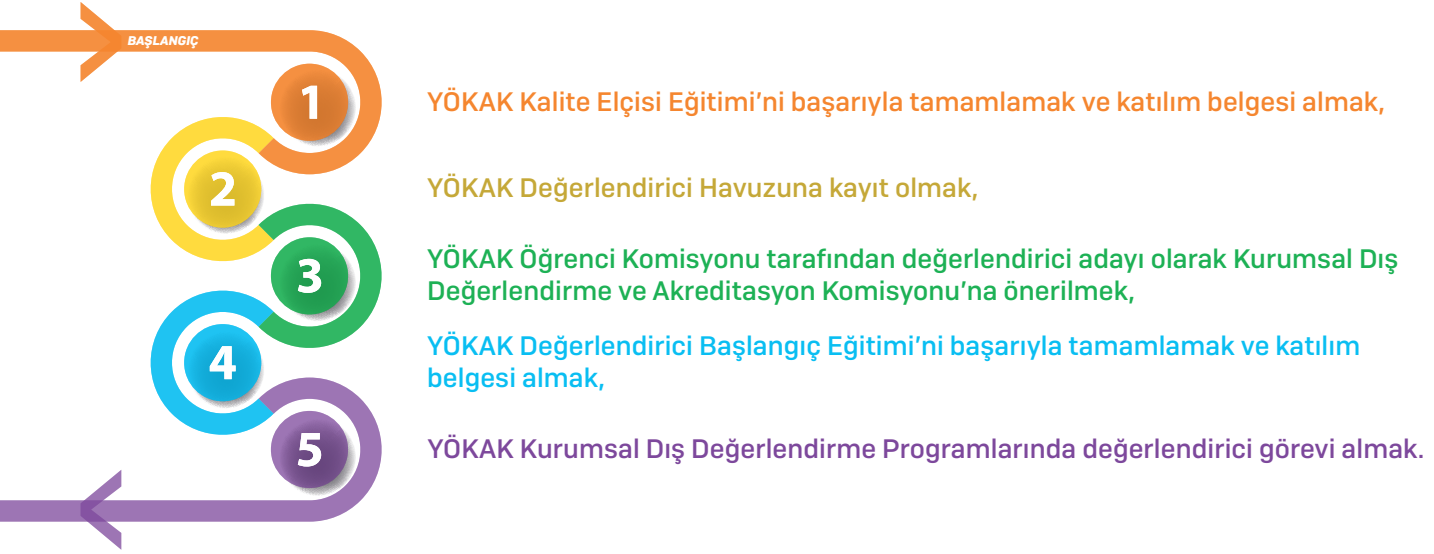
KEP'e Kimler Başvurabilir?

KEP'e YÖKAK tarafından internet sayfasında ilan edilen başvuru tarihinde herhangi bir yükseköğretim kurumunun ön lisans/lisans/lisansüstü programına kayıtlı, öğrenime aktif bir şekilde devam eden öğrenciler başvurabilir.

KEP'e Katılan Öğrencilere Katılım Belgesi Verilir Mi?

KEP'i başarı ile tamamlayan öğrencilere katılım belgesi verilir.

Nasıl YÖKAK Öğrenci Değerlendiricisi Olunabilir?

Şekil 9. YÖKAK Değerlendirme Takımlarında Öğrenci Değerlendirici Olma Aşamaları

Öğrenciler Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Süreçlerine Nasıl Katılabilirler?

Şekil 10. Öğrencilerin Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Süreçlerine Katılma Yolları

Öz Değerlendirme Takımı Nedir?

Yükseköğretimde kalite güvencesinin sağlanmasında asli sorumluluk yükseköğretim kurumlarındadır. Bu kapsamda kurumlar tarafından gerçekleştirilen öz değerlendirme çalışmaları kalite çalışmalarının en önemli basamağını oluşturmaktadır. Öz değerlendirme takımları kurumun kendi içinde birimlerini değerlendirmek üzere oluşturduğu takımdır. Örneğin X Üniversitesinin Mühendislik Fakültesi, X Üniversitesi'nin diğer birimlerinden personel, öğrenci ile diğer iç ve dış paydaşlarından oluşan bir takım tarafından değerlendirilebilir.

Kalite Öğrenci Toplulukları/Kulüpleri Ne İş Yapar?

Kalite öğrenci toplulukları/kulüpleri, yükseköğretim kurumlarının iç kalite güvencesi sistemine öğrenci katılımını sağlamasında önemli bir yere sahiptir. Öğrencilerin süreçlere katılmaları, sistemler hakkında geri bildirimlerde bulunmaları gerekmektedir. Kalite öğrenci topluluklarının/kulüplerinin, kurumun kalite birimleri ile iletişim ve iş birliği içinde olmaları gerekmektedir. Benzer şekilde kurumun kalite komisyonu ve birimleri de kalite güvencesi çalışmalarına öğrenci katılımını sağlamada topluluk/kulüp ile iş birliği önemlidir.

Nasıl Kalite Öğrenci Topluluğu/Kulübü Kurabilirim?

Topluluk/kulüp kurma şartları için Üniversitenizin Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlıkları ile iletişime geçiniz. Ayrıca diğer üniversitelerin kalite toplulukları/kulüpleri ile iletişime geçerek deneyimlerinden yararlanabilirsiniz.

Avrupa Öğrenci Birliği (ESU) Nedir?

40 ülkeden 46 Ulusal Öğrenci Birliği'nin oluşturduğu bir çatı kuruluştur. Bünyesinde yer alan Öğrenci Uzman Havuzları, öğrencilerin yükseköğretimde kalite güvencesi hakkında bilgi edinmelerine; görüş ve deneyimlerin paylaşımına olanak sunan ve bu şekilde öğrencilerin kalite güvencesi sistemine aktif katılımını teşvik eden bir platformdur. 2020 yılından bu yana Türkiye'nin çeşitli yükseköğretim kurumlarından öğrenciler birliğin Kalite Güvencesi Öğrenci Uzman Havuzuna üyedir.

Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) Nedir?

48 Avrupa ülkesinin 800'den fazla yükseköğretim kurumunu temsil edip, onlara yükseköğrenim ve araştırma politikaları hakkında iş birliği ve bilgi alışverişi sağlayan bir birliktir.

Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA) Nedir?

ENQA, Avrupa genelinde yükseköğretim kalite güvencesi faaliyetlerinin eşgüdümünden sorumlu şemsiye bir kuruluştur. Bu kuruluş yükseköğretimde kalite güvencesi alanında Avrupa iş birliğini teşvik ederek, iyi uygulamaları geliştirmek, paylaşmak ve Avrupa kalite güvencesi boyutunu geliştirmek için bilgi ve uzmanlığını üyeleri ve paydaşları arasında yaygınlaştırarak katkıda bulunmaktadır.

Öğrencilerin Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Süreçlerine Katılmasının Yararları Nelerdir?

Öğrencilerin yükseköğretimde kalite güvencesi süreçlerine katılmasının öğrencilere, kurumlara ve ülkeye birçok katkısı bulunmaktadır.

Kuruma (yani üniversiteye) yönelik aidiyet duygusu güçlenir.

Eğitimin niteliğinin artmasında söz sahibi olunur.

Talepler/ihtiyaçlar/sorun durumlar yetkili/ilgili birimlere/kişilere daha etkili biçimde iletilir.

Network gelişir. Birçok bireyle tanışma fırsatı elde edilir.

Tanınırlık artar.

Takım çalışması ve iş birliği deneyimleri edinilir.

Tecrübe ve deneyimlere sahip kişilerle buluşma fırsatı elde edilir.

Sosyal-kültürel farkındalık artar.

Liderlik, yaratıcılık ve iletişim becerileri gelişir.

Eğlenceli zaman geçirme fırsatı elde edilir.

Problem çözme becerileri gelişir.

Diploma görünürlüğü artar.

İş dünyasında tercih edilir birey olma fırsatı sunar.

Yaşam boyu öğrenme alışkanlığına katkı sağlar.

Kalitenin bir yaşam biçimi olarak benimsenmesini sağlar.

Şekil 11. Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Çalışmalarının Öğrenciler Açısından Yararları

Öğrencilerin süreçlere katılımı ile temel ihtiyaçlar daha net bir biçimde belirlenir.

Öğrencilerin kuruma yönelik aidiyet duyguları güçlenir, böylece kurumun gelişme ve iyileştirme çalışmalarına katılımları artar.

Kurum-öğrenci işbirliği güçlenir.

Kurumun öğrencilerle iletişimi güçlenir.

Önemli bir paydaş olan öğrenciler ve mezunların geribildirimleri ile gelişmeye açık yönlerin tespit edilmesi sağlanır.

Kurumsal yapı gelişir/güçlenir.

Kalite kültürü öğrenciler arasında yaygınlaşır ve bu yayılım kurumun gelişimine katkı sağlar.

Nitelikli mezunlar ile kurumun ulusal ve uluslararası görünürlüğü ile rekabet gücü artar.

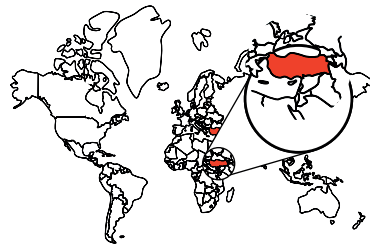
Şekil 12. Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Çalışmalarının Kurumlar Açısından Yararları

Yükseköğretim mezunu bireylerin niteliği artar. Bu da ülkemizi uluslararası platformda ön sıralara taşır.

Yükseköğretim kurumları sürekli gelişir. Böylece uluslararası rekabet gücü artar.

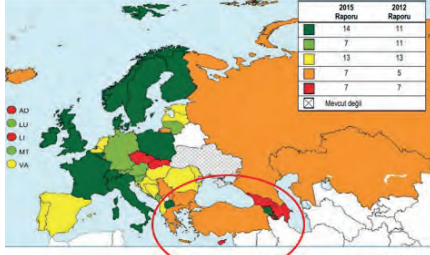
Nitelikli mezunlar ile "daha görünür bir TÜRKİYE" hedefine ulaşılır.

Şekil 13. Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Çalışmalarının Ülkemiz Açısından Yararları

Bologna Uygulama Raporuna göre öğrencilerin kalite güvencesi süreçlerine dâhil olması ülkemizin yükseköğretim alanında görünürlüğünü ve notunu yıldan yıla arttırmaktadır.

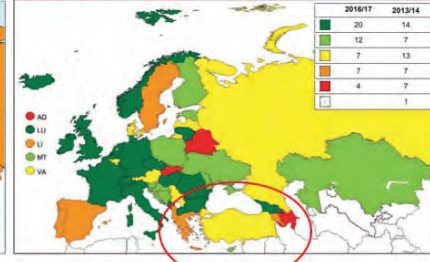
Kaynak: Bologna Uygulama Raporu

Şekil 3.12: Skor kart göstergesi n°8: Dış kalite güvence sistemine öğrenci katılım seviyesi, 2013/14

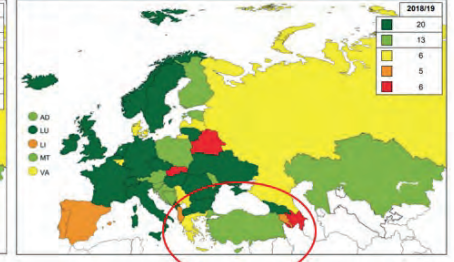
2015

Figure 4.6: Scorecard indicator n°4: Level of student participation in external quality assurance system, 2016/17

2018

Figure 3.2: Scorecard indicator n°5: Level of student participation in the external Quality Assurance system, 2018/19

2020

Skor kart kategorileri

- Tüm kalite güvencesi incelemelerinde öğrenciler beş seviyede katılım sağlamaktadır:
  - ulusal kalite güvencesi ajanslarının yönetim yapılarında
  - dış inceleme takımlarında tam üye ya da gözlemci olarak
  - kendi kendini değerlendirme raporu hazırlığında
  - dış incelemeler için karar verme süreçlerinde
  - izleme usullerinde
- Öğrenciler yukarıda belirtilen dört ya da beş seviyede katılırlar.
- Öğrenciler yukarıda belirtilen beş seviyeden üçüne katılırlar.
- Öğrenciler yukarıda belirtilen beş seviyeden ikisine katılırlar.
- Öğrenciler yukarıda belirtilen seviyelerden sadece birine katılırlar ya da hiç birine katılmazlar.

Şekil 14. Bologna Uygulama Raporu'nda TÜRKİYE

Yükseköğretim Kalite Kuruluna Öğrenci Üye Belirlenmesine İlişkin İlke ve Esaslar

YÖKAK Öğrenci Komisyonu Yönergesi

